

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 20 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska betala 20 000 kr i sanktionsavgift enligt ansvarspåståendet i bilaga 1.

AA har erkänt att han har lagt handelsordrar och genomfört transaktioner på det sätt som påståtts men han har motsatt sig att betala sanktionsavgift. Sanktionsavgiftens storlek vitsordas inte. För det fall en sanktionsavgift ska dömas ut bör den jämkas till 0 kr.

GRUNDER M.M.**Finansinspektionen**

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 9 och den 29 januari 2020 handlat aktier i bolagen Toadman Interactive AB och Paynova AB. Transaktionerna framgår av bilaga 2.

AA har genomfört transaktioner mellan två konton som båda kontrolleras av honom. Transaktionerna mellan kontona har inte lett till någon förändring av det verkliga ägandet av de ifrågavarande aktierna. De genomförda transaktionerna har utgjort ca 89 procent respektive ca 95 procent av den totala omsättningen under de aktuella dagarna.

Transaktionerna har utförts på ett sätt som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan och pris på aktierna. De utförda transaktionerna är därför otillåtna enligt artiklarna 12.1 a och 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (MAR).

Det krävs varken uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse av MAR ska föreligga. I vilken grad personen genomfört transaktionerna med uppsåt eller oaktsamhet kan dock påverka graden av ansvar vid fastställandet av den administrativa sanktionen.

Med beaktandet av att transaktionerna utgjort en mycket hög andel av den genomsnittliga dagsomsättningen i de båda aktierna kan överträdelserna inte betraktas som ursäktliga eller ringa. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Egenhandel är ett störningsmoment på värdepappersmarknaden som påverkar marknadens integritet. Vid olika tänkbara former av marknadsmanipulationer är egenhandel dock en form som typiskt sett hamnar längre ner på skalan över hur allvarlig överträdelserna är, om transaktionen inte gjorts i manipulativt syfte. Det har inte framkommit att AA genomfört transaktionerna i ett manipulativt syfte eller att han har erhållit någon vinst eller undvikit kostnader till följd av regelöverträdelserna. Oaktat detta har överträdelserna varit allvarliga på grund av att transaktionsbeloppen varit mycket stora och att transaktionerna har utgjort en mycket stor andel av den genomsnittliga dagsomsättningen i respektive aktie.

Finansinspektionen har vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek, förutom omständigheterna kring överträdelserna, även beaktat den långa handläggningstiden och satt ner sanktionsavgiften med 10 000 kr. Sammantaget får en sanktionsavgift om 20 000 kr anses proportionerlig och avskräckande.

AA

Han har inte utfört transaktioner som gett, eller kan förväntas ha gett, falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument. Någon sanktionsavgift ska inte utdömas. För det fall tingsrätten, mot förmodan, skulle anse att han har utfört transaktioner som kan anses ha eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt

instrument, ska någon sanktionsavgift ändå inte utdömas, eftersom överträdelsen i så fall måste anses ringa eller ursäktlig.

Han har haft de två kontona på Avanza och Nordnet för att dela upp risk mellan flera banker för det fall en av bankerna skulle få likviditetsproblem eller gå i konkurs. I januari 2020 uppstod ett akut likviditetsproblem på Nordnetkontot. Han beslutade därför att – via marknaden – flytta en förhållandevis ringa mängd likvida medel (aktier) mellan Avanzakontot och Nordnetkontot till en kostnad om 2 x 49 kr (courtage). Att föra över likvida medel från andra konton skulle för den aktuella situationen ta för lång tid och innebära ytterligare beskattning. Några liknande transaktioner har inte gjorts efter januari 2020.

Transaktionerna har gjorts med ett legitimt syfte och ingen vinst har erhållits. Ingen påverkan på marknaden skedde till följd av transaktionerna och det var inte väntat att så skulle ske. Han har inte försökt dölja att han äger båda kontona och transaktionerna har skett öppet. Transaktionerna skedde inte automatiserat eller var en del av ett systematiskt förfarande. I Nasdaq Nordic member rules framgår inte heller att den aktuella sortens transaktioner skulle vara otillåtna.

Vidare visar kurslistorna över samtliga transaktioner i de två bolagen den 9 och den 29 januari att transaktionerna inte påverkat aktiernas pris och inte heller marknads uppfattning om aktiernas värde. Omsättningen har inte heller varit särskilt stor i jämförelse med andra handelsdagar under samma tidsperiod.

Vid tidpunkten för Finansinspektionens stämningsansökan hade det gått 23 månader sedan transaktionerna ägde rum, dvs 20 dagar innan tidsfristen för när en eventuell överträdelse skulle anses vara preskriberad. Enligt 5 kap 6 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen) ska sanktionsavgiften sättas till tre gånger den vinst som fysiska personen, eller någon annan, gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa. Han har betalat 98 kronor i courtageavgift för transaktionerna och erhöll 0 kr

i vinst. Som påvisats ovan har aktiens pris inte påverkats av transaktionerna och inte heller skapat vinst åt någon annan. Om en sanktionsavgift ska dömas ut, vilket bestrids, bör den jämkas till 0 kr.

BEVISNING OCH HANDLÄGGNING

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat bl.a. order- och eventlistor, spreadgraf, handelsregler för Nasdaq, First North och NGM, samt depåinnehav. AA har bl.a. hänvisat till kurslistor över de aktuella aktierna samt Nasdaq Nordic member rules.

DOMSKÄL

Förbudet mot marknadsmanipulation

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid bl.a. marknadsmanipulation återfinns dels i MAR, dels för svenskt vidkommande i kompletteringslagen. Av artiklarna 12.1 a och 15 MAR framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och otillåtet. Det räcker således att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Det krävs inte uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse ska kunna konstateras. Huruvida transaktionen genomförts med uppsåt eller oaktsamhet kan dock, i begränsad utsträckning, påverka graden av ansvar vid fastställandet av sanktionen.

Från förbudet mot marknadsmanipulation har i MAR gjorts ett undantag för fall det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen

marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13 MAR. Godtagen marknadspraxis innebär att praxisen måste vara fastställd av den behöriga myndigheten för handelsplatsen i fråga och vara i kraft vid tidpunkten för gärningen (se prop. 2016/17:22 s. 407). Den behöriga myndigheten i Sverige, Finansinspektionen, har inte fastställt någon sådan praxis.

Det finns formella förutsättningar för prövning av yrkandet

Aktuell aktiehandel ägde rum den 9 och den 29 januari 2020. AA delgavs ett sanktionsföreläggande med anledning av handeln den 15 november 2021, vilket är inom den tid om två år från överträdelsen som uppställs i 5 kap. 14 § kompletteringslagen. Vidare gäller att Finansinspektionen får väcka talan vid Stockholms tingsrätt om ett sanktionsföreläggande inte godkänns (5 kap. 21 § kompletteringslagen). Delgivningen av sanktionsföreläggandet har en preskriptionsbrytande effekt även i förhållande till den efterföljande handläggningen i domstol (se Svea hovrätts domar den 11 februari 2022 i mål B 2126-21 och den 12 januari 2022 i mål B 12802-21). Det finns alltså formella förutsättningar för att pröva Finansinspektionens yrkande.

Har AA genomfört transaktioner i strid med förbudet mot marknadsmanipulation?

AA har erkänt att han genomfört de aktuella transaktionerna på sätt som Finansinspektionen har gjort gällande, vilket också stöds av utredningen i övrigt. AA har förklarat att transaktionerna som genomfördes den 9 och 29 januari 2020 syftade till att åtgärda en likvidationsbrist och därmed hade ett legitimt syfte. Vidare har AA framfört att transaktionerna inte påverkat aktiernas pris och inte heller marknads uppfattning om aktiernas värde.

Tingsrätten konstaterar att det varit fråga om s.k. egenhandel vid två tillfällen under januari 2020. Tingsrätten konstaterar vidare att transaktionerna den 9 och den 29

januari 2020 har utgjort en mycket hög andel av den totala omsättningen i aktierna de aktuella dagarna av dagsvolymerna. Transaktionerna har alltså utgjort. Transaktionerna kan, särskilt med hänsyn till att de utgjorde en betydande andel av dagsvolymerna, ha förväntats att ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktierna. AA agerande har således överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i artikel 12.1 a och 15 MAR.

Mot bakgrund av transaktionernas stora andel av dagsomsättningen i de båda aktierna vid de två tillfällena kan det inte anses vara fråga om en ringa eller ursäktlig överträdelse. AA ska alltså betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Avslutningsvis ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som denna har erhållit till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15 och 16 §§ samt 18 § kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. En sanktionsavgift på 70 000 kr utgör normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter. (Se NJA 2020 s. 858 ”Enpetarna” I–III, p. 20–22.)

Så kallad egenhandel anses inte vara någon alltför allvarlig form av marknadsmanipulation. Utredningen visar vidare inte att AA har haft uppsåt att manipulera marknaden genom transaktionerna och han har inte heller erhållit någon vinst. Dessa omständigheter talar för att en relativt låg sanktionsavgift ska utdömas.

Handläggningen hos Finansinspektionen har dragit ut på tiden och talan har inte väckts förrän ca ett år och elva månader efter överträdelsen. Detta bör betraktas som en förmildrande omständighet när sanktionsavgiften bestäms (jfr prop. 2016/17:22 s. 225).

AA har anfört att för det fall att en sanktionsavgift döms ut ska avgiften i enlighet med 5 kap. 6 § kompletteringslagen jämkas till 0 kr eftersom han inte gjort någon vinst. Bestämmelsen anger vad den maximala sanktionsavgift som kan tas ut för en fysisk person kan uppgå till. Den maximala sanktionsavgiften uppgår till antingen det högsta av ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarade 5 miljoner euro eller tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa. Det som AA anfört i denna del utgör alltså inte skäl att jämka sanktionsavgiften.

Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till yrkade 20 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha inkommit till tingsrätten senast den 8 mars 2022. Prövningstillstånd krävs.

Daniel Severinsson